

Julesz János

Versválogatás egy öreg orvos 2022. évi noteszából (1–8.)

1. Tanatológiai tapasztalat (szapphói strófákba szorítva) – 2022. 03. 14.

Szóra sem méltó a haláljelenség.
Azt ne higgyétek, hogy a közfigyelmet
gyolcsba göngyölt múmiaként eléri!
Tárgyasult test.

#

Gondolat már nincs kiürült fejében.
Ott, ahol rég szív dobogott, a semmi
várja, Hórusz hogyha üzenne érte,
és befogadná.

#

Gyomra sincsen, friss agapéra éhes.
Kóctömítés tölti helyét a bélnek.
Egykor oly délceg nemi szerve szikkadt,
semmirekellő.

#

Sírhelyéül festett fadoboz; s a portré
nyílt szemekkel bámul a vak sötétben.
Szarkofág bújtatja, ha azt is el nem
csente a rabló.

##

2. Nemzeti dal 2022. március 15-én

Hazafiság – öreg szólam.
Százévente róla szó van.
Lobogóját előveszik,
Csaták után el is teszik.

#

Esküdöznek nyakra-főre:
– Nem hátrálunk. Csak előre! –

Arra van út menekülni,
Ámerikába repülni,

#

Fegyverbarátságot kötni,
Szomszédokat sorra löni,
Vendéghajhoz venni fésűt:
Ennyit ér az esküvésük.

#

Elkergettek zsidót, cigányt.
– Ha gádzsó vagy, ugyan ki bánt? –
Maguktól elvándorolnak.
Helyben futók, mi vár holnap?!

##

3. Petőfi – 2022. október 6–23.

Arcunkba csapódik a pók szövedéke,
fáradt repülést navigál a darázs.

Ez itten az őszi vetésnek a vége.

Búcsúlakomákon a pótharapás.

#

Kóvályog a légben a lusta ökörnyál.

Galléron a szál libegőn elakad.

Próbálja, mi volna, magasba ha felszáll;
aztán a fonálja kabátba tapad.

#

Hátában a dárda, latyakban a költő.

Zabrálni kozák katonáknak a zseb
kínálja magát, noha rongy a felöltő,
s tátongva alatta a test csupa seb.

#

Fel már sohasem lelik őt menekültként,
s nem lesz csupa csont temetői halott.

Mondjunk Miatyánkot a kései üdvért,
mint egykori dalban ez óhaja volt!

##

4. Korán és későn jött két találkozás
(szonettek) – 2022. 08. 31–09. 03.

4.1. Az első (Juhász Gyula szegedi szobra
előtt, idegzsábatól sántikálva)

Tavasztól szeplős lett, és azt szerettem.

Azt hittem, vidámságának jele.

Sovány kezével izzó tenyeremben
magam feledve futottam vele,

mert hozzám ért szoknyája eleje.
No és a többi. Rosszalkodtunk ketten.
Gyorsan érkezett vonzalom szele.
Ügyetlenkedtem. Jobban alig mertem,

de megbocsátott, s nem haragudott.
Fél év után új fiúk felé fordult,
s egy *punk* kamaszként magamra hagyott.

Emléke bennem lassan megfagyott,
bár eleinte bugyborgott és feldúlt.
Tél volt, és becsuktam az ablakot.
#

4.2. Megjött a gyógytornász

Kiöntött pocok lehetett, vagy ürge.
Az utcán szakadt, ömlött az eső.
Jutott a cipőjébe és a fülbe.
A többi víz meg utat kereső

a blúz alatt, hol nincs csatornacső,
csak kis tócsáknak gyülekezni fülke.
Sapkája sincs, hajsátrát befedő.
Csuromra ázott lány, de anyja szülte.

Csatakos fejét jövetkor megrázza.
Markában tartva szőke fűrtjeit,
tövüknél szoros lófarokra fogja.

Most már áttetsző gumigyűrű fogja.
Nevetés bujkál ajkán, szép szelíd.
Zokniban lép a legbelső szobába.
##

5. Akár szalicil a csipkeszörpöt, a gyógytornász úgy tartósítja lelkem (epigramma) – 2022. 10. 11.

Jobb, ha az ember meg nem hal, mert látogatóba
addig jön csak a hölgy tornáztatni a vént.
Aztán más öreget vesz szárnya alá. Le ne ejtse!
Hímes jércetójás. Combnyaka juj de törös!
##

6. Benne maradni a körforgásban (szonett) – 2022. 05. 04.

– A tágan értelmezett német romantika formáit imitálva Goethétől Rilkéig. 2022. 10. 15-én felolvastam az 1977-ben diplomázott szegedi orvostanhallgató évfolyam találkozóján. J. J.

Leráztak magukról, akár a bolhát.
Ha rájuk ugrom, félreugranak.
Kisöpörnek a szeméttel a szolgák,
pedig az öreg bolha nem harap.

Csak melegedni óhajt, ugye tudják?
Nem éhes már, és benne nincs harag.
Ahá! Csupán a jelenlétét unják.
Minek hozzá a félrevert harang?

Harangvirágnak lenni volna jó.
Itt az idő a lélekvándorlásra.
Erre áhítozom, és semmi másra.

Volnék a föld alatt elkorhadó
táp, amit szántás közben mélyre ástak;
akinek múltja mégis mérvadó.
##

7. Vén diákok találkozója (petrarcai szonett) – 2022. 10. 16.

Nénik és bácsik. Szálig elavultak.
A diplomájuk is negyvenöt éves.
Elnyűtt ruhák. Homlokuk ráncolt, mérges.
Közöttük tízesével már a holtak.

Öreg orvosok. Dolgukat végezték.
Néhányan nem hagyták még eddig abba,
habár *nyugdíjba vonult* már a nagya,
mert időcsipek őket szétcsipkedték.

Senkit sem menesztettek, el nem küldtek.
Elő nem fordulhatott, hogy kirúgtak;
s még véletlenségből sem menekültek.

Így mondják méltósággal: – Elvonultak. –
Új szolgálattevőket hagyva hátra,
masíroztak az aggok otthonába.
##

**8. Betegétől hivatás, az Olümposzról
küldetés az orvos dolga** (petrarcai szonett) –
2022. 11. 14.

A természeti tárgyak és a tények,
a színek, szagok, alakok és hangok,
hegyormok, folyók, síkságok, barlangok
egyediek. Együtt és külön szépek.

#

A járni képesek kecsesen lépnek.
Üregek mélye muzsikát visszhangoz;
tótágas bronzpokál giling-galangoz,
de bim-bamot bocsát az esti szélnek.

#

A mókás huncutságok és a hűség,
a gyereklányok és az öreg nénik,
s a férfiak is: csupa gyönyörűség.

#

Tisztességüknek látszatát is védik.
...Az orvosokat túsznak azért küldték,
hogy rajtuk örködjenek életvéig.

###

VÉGE

Díszkút – Ajka